

سامی پاشا زاده

سزایی

سیرکدشت

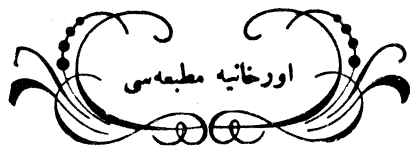
ایکینجی طبع

صاحب و ناشری

کتابخانه سودی

استانبول — باب عالی جاده سی

۱۹۲۴ — ۱۳۴۰

مقدمه

۱۳۰۵ سنه سنده «سرگذشت» ك ظهوری فوق العاده بر صورتده حسن قبول ایدن مستقبیلین، او زماندن استقبالی تنویره باشلامش کنجلر ایدی . سنك قدر ویا سندن کنج اولان او هم منور هم منورله، دائما بورین او فکر بولجیلری پشوا اوله رق «سرگذشت»، هر کون دها زیاده انقشار و بوکا رغماً سن هر کون دها زیاده استنار ایدیوردك . جهان عرفاندن کوردیك بوتانی به قارشی هیچ اولمزسه بش اون کتابك «سرگذشت» ی تعقیب ایده جکدی . «سرگذشت» بروعد ایدی . وعدیکی نیچون طوتمدك ؟ .

— ۱۳۰۵ . اونوز اوج سنه صباح اولق بیلیمیان ، افقارنده الله کوچك برشعله شفق کورونمیان برشب یلدا ایچنده ایدی . اوشب یلداده طوغان تئك توك ییلدیزلر ، ترك دیار ایدهرك ضربت ایللرینك آفاق هیراننده افول ایدیور ، قالانلرده سمای وطنده بر مدت پارلادقدن صوکره استبدادك طوتشدیردینی وولقانلردن یوکسه لن بر دود سیاهك ایچنه کومولیوردی . اودورده برشورش فکر وقلب افراددن جمعیه ، جمعیتدن مملکتلره ، مملکتلردن بوتون وطنه سرایت ایدهرك دوشونجهلرک ، ساکت وراکد جریانلرک مناسابه اخلال ایدیوردی . ادبیات ایله باش باشه قالمق ایچون بوتون وطنده برکوشه آرمیده یوقدی . بوحالره قارشی تأثیر محیط ایله کچیردیکم ششید ،

يا قبيحی ، مغرب بر حیات عصی ایچنده یارینخانه مک او کنده مله مه شعرك
فکری تلطیف و تشریف بکراکن قابومده خفيلك اياق سسلرینی ،
نجره مدن بی کوزتلین قابلان باقشلی کوزلرینی کوروردم . چونکه
« سرگذشت » . اسارت ایلنده باشلامش وه حریقته دییه رك نهایت
ویرمشدم .

او دورده ملتله تأمین رفاه و تجارت ایچون ، علم و معرفت
اخراجات و ادخالاتی ایچون فکرو ذکا مسیره و تزهلری ایچون عمارت
اوزه رنده ایاب و ذهاب ایدن سرای جازیلرک ایزلری ، خطوطی ؛
قطعه لری بر برینه ربط ایدرکن علمه یکی بر مکشوفه علاوه سی امله
قطعه کیدوب کلیر ایکن بوفاز ایچنک کیجه لری بر ساحلندن دیگر
ساحله بکیمک ممنوعدی . حالوکه او ساحلر ؛ بعضاً رؤیای بهشتیه
بکزمین بوفاز ایچنه خیالک استغراقی ایچون چیچکلردن پایلمش
دنیا مک الک کوزل بر بالین نرمینی ایدی .

او زمانه حلی تصویر ایچون اونوز بش سنه اول شویله بر قاج
سوز سویلمشدم :

انتظاره قالدی باق اقتدار
کوشه عزتنده اولدم اختیار
انتظارم هپ وطن اقبالیدر
قالدی بردشمن آئنده فارمار
بو وطنده کوردیکم هر کون بم
آه و آغان ایله حال اختصار

قارشو طورده لطفنه، تهديدبته
مردلنكله ايسته ايتدم اشهار

اوزون اولان بو منظومه نك آلت طرفه شمدى خاطرلامبورم
بن استار ايتدم . « كوچك شيلر » له « رموز الادبى (۱) » ى نشر
ايدمك بارسه مجرتله ايدى سته « شوزاي امت » غزته سنده مجارله
ايتدم . او غزته ده وسائر يرلرده يازد قلم جمع ايدلسه « سرگذشت » كي
برقاج كتاب اولور . شمدى كچش ، ماضى به منقلب اولمش بر دورك
غليان و هيچاني بو محققه لر كتورمك ايسته م . بونلري سويلمك دن
مقصد معلوم اولديني اوزره بر مؤلفك يازديني و يادها اهميتلى اوله رق
يازمه ديني شيلري آ كلامق ايچون اونك بولمديني محطى ، و محاط
اولديني تاثيرات و تاثراتك نفوذيني عرض ايتمكدور .

اوزمانكي حياتده اورو باليلرك كي كهي رومان موضوعى بولمق
مشكلدى . فقط اورو باليلر كي يازمق نه ايچون ؟ ساده ، محرم نه قدر
رومانه موضوعى بولموردى . برده بن حسن ايتديكم شينى يازم .
دها درغريسى يازمق ايسته م . حالو كه اك بو بوك اثرلر حسدن زاده
فكر ايله يازيلير . حسك غلبه ايتديكي اثرلر قاديلاشير . مثلا اندلسده كي
عربلرك بداييع معماريه سنده حسن او قدر غلبه ايتمكدور كه طاشدن
ديوارلر نده قلبلى كوييلور ، سراي بداييعارنك منقوشاتنده كي زنگار ك
يولاسي خياللارنك كره ، قيسملر نده ندر . بو قدر كسب رقت ايدن بر

(۱) بوسم بوزمك تاليف ايتديكي « رموز الحكم » برده سوييه مشكاريه
بردمه ايدى .

بویوک مدینتک ، ویا لکیز یوکسک روحلرک کورد بیله جکی بر رؤیای
هوشربای شعره طالمش هر بلرک ، بنم بویوک سعدیمک :
« همه آدمی زاده بودند لیکن چو کرکان بخو نخور کی تیز جی ،
دیدیکی انسانلرک آره سنده باخصوص اوزمانکی خشین اسپانیوللرک
ایچنده بقایاب اوله میهرق اندلسی ترکه مجبور ایدیله جکلرینی ، کندی
صنایع عالیله ری ، لساننی بیلنلره سویلر .

دنیا نك اك بویوك واك جانی ماق اولان رومالیرلرک صنایع
بدیعه لرنده حسك حصه سی یوق کیدر . قبه سمایی باشنده طوته جق
کهی کورینان مرمر دیرکلری برر فکر ، برر ملاحظه در . مرمر
دیرکلری ، مرمر مر دیونلرله غروبك اوکنده برزك آل کسب
ایدن مغرور سرایلری ایدیته قارش بر طساق ظفر کهی طورر .
نامق کالك ، سلیمان نظیفك اثرلری کهی . . .

نامق کالك اسلوبنده اجدادندن توارث ایدن برجهانگیرك خاصه سی
واردر . کال ، بویوك بریتانیا ساحلنده ایکن انکلتره بی تعریف ایچون
دیورکه : « بو تصویر حرفیاً دکل فقط مالی عینیله بویله در ، دینیله .
بیلیرکه همانك هر مندنه ، دنیا نك حوایچی کره یه انکلتره دن کیدیورر ،
جذرنده دنیا نك خزائن تروقی جزیره یه دوکولیور . کندیده بویله در .
کالده کی مال ، مد حالنده اولتجه تورك فکر وقلینك بوتون مالزیه
واحتیاجی اومنیع دهادن کیدیورر . جذرنده الهامك بوتون خزائن
وجوامری اوعرفان عالنه دوکولیور . او جذر معالی ومعاینك کاله
کتوردیکی انجیلردن بردانه سی ده سلیمان نظیفدر . اوده عرقنك بوتون
آتشلری قلبنده ، شرق کونشندن معمول اسلوبی قلمنده اولدینی حالده

هر دورلو تجاوززه قارشى تورك حدوده رفائنه وضع ايديش برنگهبان،
ادبياتده مكاتب كې كلوب كچي موده لر، اعتقاد لر كې افسانه لر ك
فوقنده نمايان اولور .

« سرگذشت » ي استاد حساس اكرمك نهايتسز قابله اتخاف ايله
اعلا ايتك ايستمشم . بو اثر ك برصريق وارسه اونى ده شمدي زير
زمينده طورمش، فقط بالاي سرمديتده ابدى الخواجهان اولان او قلبدن
آمشدر .

سامى پاشا زاده

وانى كوي: ۴ مارت ۱۹۲۴

سنرايى

نېرگازنىڭ

روسىيە قومبانيەنىڭ باطومىدىن كلان بىر واپۇرى مۇنخايەتكە اوڭىنىپ
يىناشدىغى زىمان دىگەن ئاۋۇزىدىن سىزىڭلەڭگىيان بىر قاچ كىشى سىنداللىرىدىن
ئاپۇرىڭ ئىچىنە ئاتىلىشلىرىدىن بولۇپ بىرىمى ئاۋۇزى بولۇپ كىنىش
ئاۋمۇزى ، سىزىڭ سىياھ يىقىلى ، ئاتىڭلارنى ئاقلىرىنى قىدىر ئاۋۇزى ، بىلى
غايەت مۇنخايەت بىر چىركىس باطومىنى كىمىش ؟ بىلىدىمىڭ قۇمىڭ قالاغى
ئالدىم بىر كۆشلى قىزىڭىز ئولان چىركىس :

— سىز قىلدىڭىز چىركىس ئالدىم دەيدۇ ؟

— ئالدىم بولدىم ؟

— قاچ داندە ؟

— ئاچ ؟

— كۆزلىمى ؟

چىركىس — (سىزىڭ بىرىمى كۆستۈرۈپ) شۇماتى كۆزلىمى باقى
بىر ئالدىم بولسا بىر خىل بولۇپ بىرىمى

چىركىس بولسا بىر خىل بولسا ، چىركىس بولسا بىر خىل بولسا ، چىركىس بولسا بىر خىل بولسا ،
ئالدىم بولسا بىر خىل بولسا ، چىركىس بولسا بىر خىل بولسا ، چىركىس بولسا بىر خىل بولسا ،

حسب الجث اولان بو آدم حاجی عمر اسمنده براسیرجی ایدیکه انسان
تجارتنک قلب بی حسنه و بردیکی مرحتمنزلک، قلبنک اویویوک یوارلق
کوزلرینه عکس ایتد بردیکی برنوع وحشیلک آنارندن اوله رق باقیشی
قملانه بکزر. معنای شمولی ايله کندیسئلده داخل اولدینی انسانیتک
— منفعت شخصیه سندن بشقه — بر قسمنه کلان فلا کندن متأثر اولمز؛
بر خواننده نک سسیله بر قزک اغلامینی بر سازک صداسیله بر حسن
بی بهامک استرحانی تفریق ایتزدی. وظائف انسانیه سندن ایکی
شیئی تقدیس ایدردی. بری تجارتنک تازیانه ترقیسی اوله رق اوطه سنک
دیوارینه آسیلان قریاجی و دیگرری اوبنه کیرن مخلوقات ضعیفانک
کیسه سزلکی ایدی

سنده لک ایلچنده ایکن اویویوک یوارلق کوزلریله چرکسه بقارق
و بر کوجک یلپازه قدر بیوک اولان الدینی صالایه رق اسیرلری
پازارلق ایدیوردی. پازارلق یولنده کیمینجه قرق بش یاشی ايله الی
ارهنده ارلدیغنی کوسترن وسیاهدن زیاده کیرلی بررنک مائل اولان
قبر عقابله اسمر جهه سنده بر ایکی قبا بوروشسوقلانی شایان نفرت
بر صورت کسب ایدردی.

خلاقارک ایکیمی اولن الق اولن بدیشم یاشنده قافقاسبالک ایکی
بارلاق محمول حسنی ایدی. ارینجیسی تخمیناً سکنر طقوز یاشنده
بر کوجک اسیر ایدیکه صاحبزیه قاشلرینک ارمسی برارینججه، اغزی
غایت کوجک و یوارلاق اولان اوهوزلرینه نسیله بلی ایجه چلک، هله
اوسیه کوزلرده برنو ذکا برلطافت نامتناهی کوستردی. بردست
استادانه ايله خطوط متناسبی پیکلمش فقط دنی ویرلامش بر تصویر

ایندی. زیرا کوچك درد اقلری بك رنگسز، باقلمامقدن صاچلری
سیرك، سفالت و مشاق سفر ك تأثیر یله رنکی اوچوق، كوزلرینك
اطرافنی اینجه بر سیاه دائره ایله چویرلش، نظر نده قفسك اینجه
قونلش بر قوشك اده صره سایه باقیشنی آ کدیور صورتده خفی بر حزن
و تأثر مشهود ایندی. بو کوچك قزك اوزر نده طار و سربا ایلکلی
بر جرکس یا طوسی باشنده بر کوچك اسکی قالمای واری. صندال لر
ساحله یناشه رق بو قزلری بر اوه کتوردیلر. اوه کیردکلری زمان
اسیرجینك قاریسی قارشولیه رق بو ایکیمی کوزل، بو کوچك قز
خسته لقی بر شینه بکنز بیور بونی بودایه اولسون دیهمی کتوردك؟
دیدي.

حاجی عمرده (بزده بونی بیك لیرایه آلمدی آ تمام یوکسك
قالدیر مده کی مصطفی افندی حرمك استدیکی کی بر کوچك.) جوانی
ویردی. او کیمجه جرکس او اوده قاله رق اوچ کون مخیر اولمق اوزره
اوپچینك ده بازارلنی بتدی.

بو اوده قزلر کیجه لری برا و طه یه طو پلانیر بر برلریله قونوشورلردی؛
فقط چوق کولمک. چرکسجه سویله ملک، یساق و برعشتری یه کیدوبده
هر نه سیدنطولانی اولورسه اولسون بکنیلیمیه رك کلان اسیرلره اون
اون بش قیراج محقق ایندی.

بو اوده وصوللر نندن بر قاج هفته سکره ایدی که بر صباح حاجی عمر
او کوچك اسیره چرکسجه: (هایدی قالمی کیده جکنز) دیدی. چوچوق
کندی سمنده کیلره مخصوص بر طور ایله هان یرندن قالقدی قوشه رق
برابر کلدیکی قزلردن برینك بوینه سارلدی. بر برلریله اوپوشوب

ایرلدقلری زمان چوجفك كوزنده کوچكك روحك اضطرابه
دلالت ایدن بر دامله یاش كوزكدی ؛ صکره بردنبره حیاتك بار
اضطرابی حس ایتمک باشلایان آدمار کی مینی مینی قاشلری چاتهرق
جدی ، مؤثر ، منفکر بر چهره ایله اسیرجینك او جسم اللرندن
طوتهرق اودن چیقیدیلر . یوریورلردی . چوجق سوقاقده کیدرکن
اطرافندن کچن صرهلره تراموایلره حیران حیران باقوبوردی طوبخانه
میدانه کلدککری زمان اوراده برچوق چوجقلرک کولشهرک حاکمه .
شهرق اوینادقلری کورر کورمن — کذرکاه حسیات اولان قلیلرندن
کچن آرزولره هیچ تدقیق ایتمن همان تابع اولق — خصایص اطفالدن
بولندینی جهتله کنديسندن کچهرک، یرده قوشوشان بوخلوقاتك سئاده
اوچوشان قوشلره اولان مناسقی اولمی کنديلرندن برجمیت کوردککری
زمان التحاق ایتمک سوداسنك سوفيله هال اونلرک یانه طوغری
قوشمه باشلادی . بردنبره اسیرجینك او بیوک او قورقچ کوزلری
آچهرق هکل بورایه ... شمدی قیرباجی چیقاربرم، دیدیکنی ایشیدیر
ایشتمز یواش یواش کیرو دوندی . یاننده کی غول ییلینك اللری
طوتهرق کنديسنگ نصل بردست آهین اسارت ایچنده اولدینی برنجی
دفعه اولهرق حس ایتدی . یوریورلردی .

ایکسیسده هیچ برلقردی سویلبوردی کوپرینك اوزرندو کچرکن
ایکی طرفه بناشوب قالقان واپورلردن کوزنی ایره میوردی . بر قاج
آدیم دها ایلری کیدوبده واپور دودوکنك سسفی ایشیدیر ایشتمز
بولندینی یرده وجودینه تتره مک کلدی . زیرا مملکشدن ایریلوب
کلرکن باطومده دوران واپور دودوکنك عکسی حالا قولاغنده

قالمشدی. قارشو طرفده سالك مائی گولگه سی التده دوش بردوش
اعتلا اولمش طاغیرك اوزرندن دوکلوب کلان برروز کار صاحلرینی
طاغیده رق کورمش اولدینی بر دؤانی یعنی مملکتی اخطار ایله قلب
مضطربنه اکلاشلمز بر صورتده تسلی بخش اولیوردی. یورییورلردی.
کوبری بی کچوبده بی جامهك اوکته کلدهکاری زمان چوجق زنی
بستون اوچش یوزنی خوف وترده دلالت ایدر بر حال ایله قالد بارق
چرکسجه: (قارم آج) دیدی. اسیرجی قولی چکدرک دوشوره چک
کهی اولدقدن وینه ایتوب طوغش لندقدن صکره (یوری) دیدی.
یورییورلردی. بچاره چوجغك او کوزل فقط زنیگمز دوداقتری
تزییوردی. چاققچیلر یوقوشنی چیقارکن ایقارینك سبزله دیغنی
حسن ایدیور فقط قورقوسندن سول یوردی. کوزینه قارشوسنده کی
اون آدملق برپورومکله تمزتوکنمز بر مسافه برهپه کورنمک باشلادی.
ایقاری دولاشوب دوشه چک کهی اولدی. صکره یینه طوغش لندی.
یورییورلردی. بایزید سیدانسه کلدهکاری زمان کوزینی چورریدنه
بر طرفه باقمه مجالی قالماشیدیدی. بجاقلری کویا وجودینه باغلانمش
برر قورشون کهی اغر کلک باشلادیغندن وجودنده کی بتون قوئی
سورگله انجق یتیشیوردی.

هله شکرلر اولسون بایزیده تراموای موقعنك یاننده کی برقهووده
اوتوردیلر. یورغونلقدن تاب وطاقق قالمیان چوجغه او حصیر اسکمله
برقرالجهنك تحت سلطنته جلوسی قدر حضور وصفایوردی. اسیرجی
برسیمیت برزده یینر آلدی. چوجق یونلری یدکدن و بر برداقده سو
ایچدکن صکره تراموایه بنه رك افسرایه، اورادن دیگر خطك تراموایله

یو کسک قالدیرمه ایندیلر .

اسیرجی کوچک برسوقاق ، تنها بر محله نك اینجده برأوك قبوسنی
چالیوردی .

او کله یه مصادف اولان بواننده شرقك بارلاق کونشی بو کوچک
بوتهاسوقاقی تنویرایدرك قبوسنی چالقلری اوک اوستقات پنجره لری
سجاءك کولکسی التنده قالیر و آلت قات پنجره لری نك قفسلرندن
سوزوله رك کیرن شعاع شمس أوك ایچ طرفنه طوغری نفوذ ایندیکه
سونیور کی کورینوردی . ینه اواننده اونکی سوقاقدن ظهور ایدن
بر اعمی التده کی دکنکی فاصله ایله بر اصولده قالدیرملره اورارق
(دور لملکده باشا کم باده کلفامه بن) غزالی اوقویه رقه کچوردی .
أوك قبوسنده بر کوپك اویویور ، قومشونك دامنده براییکی کدی
طولاشیوردی . انسان یوسوقاقلرده یوردیکه ؛ سکونته و صورت
تنظیم وانشاسنه بقارق کندینی قرون وسطی به طوغری سیر و سیاحت
ایدیور سانیر .

اوک قبوسنی آجان بر عرب خلایق : (صفا کلدیکز حاجی عمر
افندی بیوردك) دیدکدن و خانمه کیدوب خبر وپردکدن صکره
بوناری خانمک اوطه سته کتوردی . بر باش اورتوسيله کوشده اوتوران
خانم — شیشمان ، اسمر ، قاشلرینه بر بارمق اکیلککنده راستیقلر
سورمشدی ؛ قبا بر خلقت چیرکین بر قیافته کیرمشدی . اوطه یه کیروبده
اسیرجی (کیت خانمک اتکنی اوپ) دیدیکی زمان کوچک اسیر
کیدوب قادینه عارلق استیججه خانم غایت سرت بر طور ایله کیرویه
طوغری ایندی . قیز محزون محزون کیرو چکیلرک هندزه اوتوردی .

حاجی عمر شدتله : سنك مندره اوتورمق حدكمی ؟ سن اسیرسك !
قالق ایاقده طور . دیدکدن صکره خانمه طوغری دونهرك (قصورینه
باقیک دها عجمی در . کلهلی برقاج کون اولدی سز استدیگکیز کبی
تربیه ایدرسکیز) یولنده عرض معذرت ایتدی . چوجق بو امراره
برحزن وحیرت ایچنده اطاعت ایدردی . برطرفدن خانم چوجفك
وجودینی الیه یوقلایه رق اوجوز آلق ایچون برچوق قصورلر بولور .
دیگر طرفدن عرب خلایق معاینه مدققانه سنی ایفا الیه (خانم افندی
بونافله ، ضعیف . بوأولور) دیردی . والحاصل ایکی طرفك برخلوق
ذی شعوردن استفاده ایچون سائقه حرص وسودای منفعتله ساعتلرجه
ایتدکلی بازارلق قرق لیراده قرار بولدی .

چرکس الاصل طقوز یاشنده قول جمعی براسیری
علل واسقامدن سالم اوله رق حرپوت مالمدیری
سابق مصطفی افندیك حرمنه قرق عدد لیرای
عثمانی مقابلنده فروخت ایتدیگمی مبین اشبوسندم
بالتحریر خانم مومی الهایه تسلیم قلندی .

اسیرجی
حاجی عمر

حاصل ایتدیگی ملکه جهتله بوسندی سرعتله تحریر ایدرهرك اودن
چیقوب کیتدی .

خانمک ویردیگی امر اوزرینه عرب خلایق یاشنده بر سکونت

مطاوعتکارانه ایله کیدن کوچک قزی مطبخه ایندیردی کندى يىك
پیشیرکن اوکاده صو طاشیتیردی . خاتم اوک اداره وانتظامی کال
دقتله ایضا ومحافظه ایدر. فقط جوق باغیر بر يک چابوق حدتلنیردی .
قاشلری چاترهرق سونوك سیاه کوزلریله باقیشنده بر جوجنی اغلاسه جق
بر آدمی قورقوده جق قدر مرحتسزلك کورینوردی . یالکز اونایکی
باشنده عطیه اسمنده کی قزینی مکتیدن عودتنده قوجاقلدینی زمان
تراکت خلقت رقت قلب کی قادینلره مخصوص اولان خصایض غریب
بر صورتده کندیسنی کوستردی .

بوخصیصه تمامیه قزینه مخصوص ومنحصر اولهرق یوقسه ذاتاً
هیچ جوجق سومن هیچ کیسه یه آجیمزدی . کنجلیکنده اده صره
کندیسنی دوکن قوجهسنگ معاملات وحشیهسنی کورمش واک نازک
یرادیلان بر قادی بیله اک ازغین حیوانه تحویل ایدم جک قدر مؤثر
اولان قسقا نجلنی جوق چکمش ، هله بر زماندنبری سوء اداره و
ارتکابندن طولانی حکومت سنیه نك حکم عدالتیه قوجهسنگ
معزولیت اضطراب وکدرینی حس ایتیش و بونلرک جلهسی قلبنه بر
مرحتسزلك برنشسزلك کتیرمشدی .

حیات معنوی اولان اشتغالات ذهنیه دن وبرهیت اجتماعیه ایچنده
والده اولق ایچون لازمکلان تربیه مدنیه دن محروم بولندینی جهته
دائماً خلاقلرله اوغراشیر مرحتسزجه سنه دوکر قومشولرینک علمنده
سویلنیر طورردی .

قوجهسی تربیه ذمت واستحصال مأموریت ایچون کوندوزلری
دولاشیر اقشاملری کچ کلیر صباحرلی ارکن کیدردی .

اقسام اولنجه حرب جاريه كه — اسمی طراوت ایدی —
 كندیسنگ یا تدینی مطبخك اوستنده کی اوطه یه غایت ایجه برشته ، قاتی
 بری اصدق ، کیرلی بریورغان قویدی . صباحدن بری یوریمکدن طاقی
 کسبلان بواسیر یا تاغك ایچنه کیردی اولك یوقاری قانده کی بنجره سندن
 باغچه ده کی نار اغاجك دالارینه عکس ایدن برشه هدا نك خفیف ضیاسنه
 کوزلرینی دیکر ك سرائر خلقك اكلا شلمز بر حسنه تبعیله (کیجه)
 دیدی . یورغانی باشنه چکدی ساکت ، درین بر خواب معصومانه یه
 دالیدی .

صباحلین ارکن کوزلرینی آچدینی زمان قارشوسنده کی نار اغاجنده
 بر قوش نغمه ساز اولیوردی . بر قوشك نغمه سیله بر چو جك روحی
 یئنده مناسبت وارد . یتاغندن قالقدی باشی بنجره یه دایه رقی قوشی
 سیر ایتمهک باشلیدی . بوقوش طلوع ایتمهکده اولان کونشك ضیاسنه
 قارشو قنادلرینی صالایه رقی اوچدجه کوکسند شفقندن اقباس ایتدیکی
 آل ، مائی بر طاقم رنگلر توج ایدر . اغاجه قوندینی زمان بکی
 آچلمش بر چیچک بکزدی . بوتماشایه اوقدر دالمشیدک ایچنده
 بولندینی حیرت مفتونانده طراوتك (کل یتاغی قالدیرا) دیه باغ رقی
 ایتدیکی تیکدیر او یاندیردی آنه بر سپوره که ویره رک سپوره جکی اوطه لر
 ایده جکی خدمتلی بوقاری یه ، مطبخه طاشیه جی صولری کوستردی .
 اسمی دلبوقومشلردی زیر خام کندیسینی بونام ایله جاضه مغه باشلیدی
 ییچاره دلب صباحلری ارکن قالدیر ایچمه جك شلته سفی بیک بلا ایله
 قالدیرر اوطه لر سپورر قوالرک ایچنه برر پارچه صو قویه رقی بوقاری
 چیقاردی .

بر صبح یوقاریسی سپور رکن عطیه خانمک اوینادیغنی کورونجه
 سپور که سی اولدینی بره براقه رق یانته کیدوب اوتوردی . او یونجه
 حیرتله بقارکن خانمک او قورقچ سییله دلبر ، دلبر ، دیه باغردیغنی
 ایشیده رک بولندیغنی برده قالدی ؛ خام ایچری به کیروب بو خلاق
 پارچه سنک قزیله اوینامق استدیگنی کورونجه دلبرک قولاغندن طوٲه رق
 سپور که یی براقدینی بره کتیردی (سن ایشنی بر اقوب نواوینایورسک)
 دیه بر طوقات ووردی . زواللی چوجق ! اغلمغه بیله جسارت
 ایدمه رک خدمتی کورمهک باشلادی هر صبح خدمتی بیک زحمتله
 کورر بر کوچک قصورایتسه خانمک طراوندن طوقات یردی اوده کی
 وظافتی ایفا ایتدگدنصکره عطیه خانمک مکتبه کیدر اقشاملری چانطه لر
 النده اوله رق عودت ایدردی .

ارعدن هفته لر آیلر سردر ایتمهک باشلانجه لسان او کورنمکه
 چوجقلر مخصوص بر سهوات فوق العاده ایله ترکیبی اولدنجی سولمهک
 و آکلامنه اقتدار کسب ایتدی فقط صاحب لری طاقتک یتدی خدمت لری
 کورمکدن بر پارچه اکانه جک کوله جک اولسه یدیک طیاقلردن طولای
 بریاشده اوللره کوره بر دوره سعادت اولان حیات کندیسنه بک مشکل
 بک آجی کورنمکه باشلادی صارقش یی ایلرندن بستیون کسلمش کوزلرندن
 اکلاشیلیردی اوللری عطیا خانم کندیسيله اوینامق استرسده والده سنک
 طراونک ایتدیکی معامله لری کوردیکندن شمعی هر زمان یانته کلسه
 د پيس خلاق هادی اشاعی ، دیه قوواردی . الم واضطراب ایله
 جریان ایدن بو حیات حزن انگیزی ایچنده اک بویوک آرزوسو مکتبه
 کیتمک ایدی زیرا اوراده دیگر چوجقلرله محتاج اولدینی حریت

و محبتله مکمله ایدر، کیمسه بو کوچک مخلوقک حیثیت انسانیه سنی
(پدس خلائق) دیه پامال تحقیر ایتمز و بولندیی حال یأس واضطرابنده
درس لرینه فوق العاده غیرت ایتدیگنندن خواجه سندن اده صره آفرین
آلیر و بتون بونلر قلب منکسرینه تسلی بخش اولدینی کبی لطفیه خانم
نامنده برده کوچک یاروهمدم پیدا ایلشیدیکه بوایکه روح راز آشنانک
بر بر لرله اولان ارتباط خفیسندن بالاستفاده کمال اشتیاق ایله باش باشه
ویردک حسب حال ایدر لر دی برکون لطفیه کندیسنه : سن کیمک
خلائقی سک دیدی .

— خانمک ...

— هانسی خانمک ...

— (عطیه خانمی کوستره رک) بونک والده سنک ...

— سنک او یونجقلرک وارمی ؟

— خیر ... بن اسیرم .

— بن سکا بردانه ویرهیم .

بو قیصه حق محاوره اوزرینه جانطه سندن بر بیک جیقارارق دلبره
و برنجیه تمثال اقبالی در آغوش ایدن بختیارلر کبی بیوک بر مسرتله
آلهرق یاتدینی او طهده کی دولا به صاقلامش و مرحتمز سودانی
کور ویده بتون امید و آمانک بو تمثال اقبالی قیرمسون
دیه بریمی او طهیه کیردکجه بنم طولایده بر شیم یوقک دیمکی عادت
ایدنمشیدی . لطفیه اده صره کندیسنه شکر میوه کبی اطفال فریب
الان شیرلی ورددکجه بو عطیه لری نزهیه قویه جفتی شاشیرر صکره
کیمسه کورمسون دیه عجله ایله اودن جزونی کتوردیکی بو غچه سنه

کیزلردی فقط بر کره شکر آلبرکن عطیه خام کوردیکی جهته اوه
 عودتلرنده والده سنه سویلیدی بر زماندنبری قوجه سنک امور و معاملاتنده
 کوریلان عدم موفقیت و اداره بیتیه ده تصادف اولنان مشکلات ذاتاً
 حدید اولان مزاجنه کونلرجه دوام ایدر بر نشئه سنلک کتوردیکندن
 او قدر سودیکی قزینک نقصان تربیه دن نشأت ایدن بر ضرور طفلا نه
 ایله ابتدیکی شکایتی اوزرینه (بورایه کل پیس جرکس، بورایه کل
 مردار دینجی) دپه دلبری او طه سنه چاغردی. چوجق او طه یه
 کیردیکی زمان او راستیقلی قاشلرینک التده کی سونوک، بیاضی سیاهندن
 بیوک، کوزلرین آجهرق (یا نه کل) دیدکجه دلبر چوجقلردن بشقه
 کیمسه یه معلوم اولمیان بر خوف و دهشتله تتره به رک اولدینی برده
 قالدی؛ خام ایاغه قالدی. دلبرک قولندن چکوب سنکدلا نه برایکی
 اورارق (شمدی دینجیلکی او کړندکی) سؤالیه بوغچه نک اینجده
 نه قدر شکر میوه وارسه پنجره دن اشاغی آندی، مخرب قالدن! دلبرک
 بتون ماملکنی چوجفک بتون خزینه سنی قیمدن بوبله محو و خراب
 ایتدی.

بو معامله کچبردیکی حیات الیمک تأثیراتندن اولان طورغون
 طورینی، ذاتاً قولایلقله تأزیاب اولمیان خلقت معصومانه سنی عمیق
 بر صورتده اخلاص ایتدیسده سننه کوره حیرت ویره جک بر مناسله
 اغلاماق ایچون جهد و اقدام ایدرک قبودن جیقمق اوزره ایکن
 چشمان متفکراننده بی اختیارانه برایکی دامله کوزباشی پیدا اولمشدی.
 طراوت ده اشاغیدن بوزواللی قافقاسیالی یه (پیس جرکس، دینجی قره
 کل مطبخه صو گتیر) دپه باغردی.

غایت مؤثر بر صورتده اسن شمال روزگارینک افقردن کتیردیی
 سحاب سیاه کشیدن ترشح ایدن اینجه ، صفوق ، بریاغورک التنده ،
 باغچه ده کی قویودن صو طاشیر ، قوالتک طیشی اهتزازیدن صودامله لری
 اوزرینه دوکلدیکجه صفوق تا بیرکینک اینجده حس ایدردی قووالری
 قویقدنصکره مطبخدن ارتق دیشاری چیقمنغه جسارتی ، صوطاشیمغه
 طاقق قالمامشیدی . طراوت برطرفدن بک پیشیرر دیگر طرفدن
 « هادی صوکتبر تفل ، صکره اقشام بکیشمز » دیردی چوجق
 اولدینی یردن قلدایمه رقی ، آرتق صوکتیره م دیدی . طراوت افاچک
 اشاغینسندن باقوبده یوقاریده کی قوشلری دوشورن ییلان کی بیاضلری
 قان اینجده ویالکیز او کوزلره مخصوص برنظر وحشیانه ایله اوجاقدن
 برینار اودون چیقارمرق دلبره طوغری یورینجه چوجق اوزرینه بر
 ینار طاغ کادیگنی ویاخود التنده کی طوبوزیله یاننده برزانی طولاشدیفه
 کورنجه رقی اک زیاده تهییج ایدن خوف وهراسدن حاصل اوله بر
 تسلیمیت مطاوعتکارانه ایله همان دیشاری چیقیدی . سوز وکدازبله
 تحمیلنک فوقده اولان خدمته ایفا ایتدی .

او اقشام هرکس بر خواب عمیق اینجده بولندی زمان آسبلی بر
 ساعت هزارستانده اوتن باقرش کی کیجه یاریسنه چالراکن دلبر
 یتاغندن قالقدی . یواش یواش دولابی آچهرق برشی چیقاردی .
 صکره الهی باشنه طوته رقی براردو قومانداننه مخصوص متانتله دوشونمکه
 باشلادی . قورقنچ شی اوسفوق او مظلم کیجه یاریلرنده بوجوجق
 نه یاییور ؟ آرتق قاچه جق . آرتق فرار ایده جک . فقط کیجه بک
 دیولره مخصوص مدهش ، عظام اوله رقی سماه یاییلان سیاه قنادلرینک